

Zamówienia publiczne w instytucjach kultury + wzory do pobrania

Wydanie 3.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Rozdział I. Instytucja kultury jako zamawiający

1. Obowiązek stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych

Oczywistym punktem wyjścia dla rozważań dotyczących zamówień publicznych w instytucjach kultury jest ustalenie obowiązku stosowania przez te instytucje przepisów PrZamPubl. Przesłanki jego zaistnienia zdefiniowano w dwóch aspektach: przedmiotowym i podmiotowym. W zakresie przedmiotowym obowiązek stosowania przepisów PrZamPubl odniesiono w art. 2 PrZamPubl do **zamówień klasycznych**, zamówień sektorowych oraz zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa¹, z tym że **wyznaczono jednocześnie progi kwotowe**, które powodują jego powstanie.

Instytucja kultury jest zatem zobowiązana do stosowania przepisów PrZamPubl w przypadku udzielania każdego z tych rodzajów zamówień, jeśli ich wartość osiągnie odpowiedni poziom. Wprawdzie przepisy PrZamPubl nie wykluczają możliwości udzielania przez instytucję kultury żadnej z tych kategorii zamówień, jednak z samego zakresu zadań instytucji wynika, że udzielenie przez nie zamówień sektorowych oraz zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa może mieć miejsce w zakresie co najwyżej marginalnym. Udzielają one natomiast zamówień klasycznych.

Zamówienie klasyczne zostało zdefiniowane w art. 7 pkt 33 PrZamPubl jako zamówienie udzielane przez zamawiającego publicznego oraz zamawiającego subsydiowanego inne niż zamówienie sektorowe i zamówienie w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Pod względem przedmiotowym jest to więc definicja o charakterze negatywnym prowadząca do wniosku, że **kategorię zamówień klasycznych wyznacza wynik pomniejszenia ogólnego zbioru zamówień o zamówienia sektorowe i zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa**. Te pierwsze, to – zgodnie z art. 7 pkt 35 PrZamPubl – zamówienia udzielane przez zamawiających sektorowych w celu prowadzenia jednego z rodzajów działalności sektorowej, tj. działalności wykonywanej w zakresie go-

---

¹ Podział ten związany jest ściśle z dyrektywami unijnymi implementowanymi przepisami PrZamPubl.

spodarki wodnej; energii elektrycznej; gazu i energii cieplnej; usług transportowych; portów, przystani i portów lotniczych; usług pocztowych i wydobywania paliw stałych (art. 5 ust. 4 PrZamPubl). Przez zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa należy rozumieć zamówienie udzielane przez zamawiającego publicznego lub zamawiającego sektorowego, którego przedmiotem są:

- 1) dostawy sprzętu wojskowego, w tym wszelkich jego części, komponentów, podzespołów lub jego oprogramowania;
- 2) dostawy newralgicznego sprzętu, w tym wszelkich jego części, komponentów, podzespołów lub jego oprogramowania;
- 3) roboty budowlane, dostawy i usługi związane z zabezpieczeniem obiektów będących w dyspozycji podmiotów realizujących zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa lub związane ze sprzętem wojskowym lub newralgicznym, i wszystkich jego części, komponentów i podzespołów związanych z cyklem życia tego produktu lub usługi;
- 4) roboty budowlane i usługi przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych, newralgiczne roboty budowlane lub newralgiczne usługi.

Ważne

W odniesieniu do zamówień klasycznych przepisy PrZamPubl mają zastosowanie, jeśli ich wartość jest równa lub przekracza kwotę 170 000 zł i są udzielane przez zamawiających publicznych.

W rozumieniu podmiotowym PrZamPubl określa obowiązek stosowania jego przepisów poprzez wskazanie podmiotów należących do kategorii zamawiających. Zamawiający, zgodnie z art. 7 pkt 31 PrZamPubl, to osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie PrZamPubl do jego stosowania. **W PrZamPubl wyróżniono trzy kategorie podmiotów zobowiązanych do jego stosowania:** zamawiających publicznych, zamawiających sektorowych oraz zamawiających subsydiowanych. Przynależność instytucji kultury do jednej z nich będzie oznaczać obowiązek stosowania przez nie przepisów PrZamPubl.

Zgodnie z art. 4 PrZamPubl **do kategorii zamawiających publicznych należą:**

- 1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów FinPubU;
- 2) państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej niebędące jednostkami sektora finansów publicznych;
- 3) tzw. podmioty prawa publicznego, tj. inne niż jednostki sektora finansów publicznych osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli jednostki sektora finansów publicznych, inne państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej lub podmioty prawa publicznego, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot:
  - a) finansują je w ponad 50% lub
  - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
  - c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
  - d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego;

- 4) związki jednostek sektora finansów publicznych, innych państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub podmiotów prawa publicznego.

W art. 5 PrZamPubl ustalono **obowiązek stosowania przepisów PrZamPubl przez zamawiających sektorowych, którymi są:**

- 1) zamawiający publiczni w zakresie, w jakim wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej;
- 2) niebędące zamawiającymi publicznymi podmioty, które wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej oraz na których zamawiający publiczni, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot wywierają dominujący wpływ, w szczególności:
  - a) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji lub
  - b) posiadają ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji, lub
  - c) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego;
- 3) inne podmioty, które wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, jeżeli działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych.

Definicja zamawiających sektorowych jest najbardziej rozbudowana, bowiem kluczowe jest tu rozumienie pojęć „prawa szczególne lub wyłączne” oraz „działalność sektorowa”, które zostały również określone przepisami PrZamPubl.

Ważne

Prawami szczególnymi lub wyłącznymi są więc prawa przyznane w drodze ustawy lub decyzji administracyjnej, polegające na zastrzeżeniu wykonywania określonej działalności dla jednego lub większej liczby podmiotów, wywierające istotny wpływ na możliwość wykonywania tej działalności przez inne podmioty, z wyłączeniem praw przyznanych w drodze ogłoszonego publicznie postępowania na podstawie obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 1 PrZamPubl **działalnością sektorową w zakresie gospodarki wodnej są:**

- 1) udostępnianie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej;
- 2) dostarczanie wody pitnej do sieci, chyba że produkcja wody pitnej przez zamawiającego sektorowego jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż sektorowa oraz dostarczanie wody pitnej do sieci uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia zamawiającego i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekracza 30% wielkości jego łącznej produkcji;
- 3) związane z działalnością sektorową w zakresie gospodarki wodnej niektóre działania dotyczące projektów inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, a także obejmujące odprowadzanie lub oczyszczanie ścieków.

Na podstawie art. 5 ust. 4 pkt 2 PrZamPubl **działalnością sektorową w zakresie energii elektrycznej jest:**

- 1) udostępnianie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej;

- 2) dostarczanie energii elektrycznej do sieci, chyba że produkcja energii elektrycznej przez zamawiającego sektorowego jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż sektorowa oraz dostarczanie energii elektrycznej do sieci uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia zamawiającego i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekracza 30% łącznej produkcji energii elektrycznej.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 3 PrZamPubl **działalnością sektorową w zakresie gazu i energii cieplnej jest:**

- 1) udostępnianie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją gazu lub energii cieplnej;
- 2) dostarczanie gazu lub energii cieplnej do sieci, chyba że produkcja gazu lub energii cieplnej przez zamawiającego sektorowego stanowi nieuniknioną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż sektorowa oraz dostarczanie gazu lub energii cieplnej do sieci ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat, łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekracza 20% przeciętnych przychodów zamawiającego.

Na podstawie art. 5 ust. 4 pkt 4 PrZamPubl **działalnością sektorową w zakresie usług transportowych** jest działalność polegająca na udostępnianiu lub obsłudze sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w zakresie transportu kolejowego, tramwajowego, trolejbusowego, autobusowego, koleją linową lub przy użyciu systemów automatycznych. Z kolei, zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 5 PrZamPubl, **działalnością sektorową w zakresie portów, przystani i portów lotniczych** jest działalność związana z eksploatacją obszaru geograficznego, w celu udostępniania przewoźnikom lotniczym, przewoźnikom morskim oraz przewoźnikom śródlądowym odpowiednio portów lotniczych, portów morskich i portów śródlądowych, lub innych terminali. Zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 6 PrZamPubl **działalnością sektorową w zakresie usług pocztowych** jest działalność polegająca na świadczeniu usług przyjmowania, sortowania, przemieszczania lub doręczania przesyłek pocztowych, a także zarządzania tymi usługami, oraz świadczeniu usług dotyczących innych przesyłek, takich jak druki bezadresowe. Wreszcie, zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 7 PrZamPubl, **działalnością sektorową w zakresie wydobywania paliw** jest działalność polegająca na wydobywaniu ropy naftowej lub gazu i ich naturalnych pochodnych oraz poszukiwaniu lub wydobywaniu węgla brunatnego, węgla kamiennego lub innych paliw stałych.

Ostatnią grupę tworzą **zw. zamawiający subsydiowani**. Zgodnie z art. 6 PrZamPubl **są nimi zamawiający inni niż zamawiający publiczni lub zamawiający sektorowi, jeżeli zachodzą łącznie następujące okoliczności:**

- 1) ponad 50% wartości udzielanego przez ten podmiot zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub zamawiających publicznych;
- 2) wartość zamówienia jest równa lub przekracza progi unijne;
- 3) przedmiotem zamówienia są roboty budowlane w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej określone w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych,

budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

Analiza zaprezentowanych definicji nie pozostawia wątpliwości, że każda instytucja kultury ma obowiązek stosować przepisy PrZamPubl. Z art. 9 pkt 13 FinPubU wynika bowiem jednoznacznie, że zarówno państwowe, jak i samorządowe instytucje kultury należą do podmiotów tworzących sektor finansów publicznych. Jest to wystarczające do przesądzenia, że instytucja kultury należy do kategorii zamawiających publicznych.

Przesądzenie, że instytucje kultury są zamawiającymi publicznymi oznacza jednocześnie, że z samej definicji nie należą do kategorii zamawiających subsydiowanych, którymi są zamawiający inni niż publiczni lub sektorowi. Taka rozdzielność nie dotyczy zamawiających publicznych i sektorowych. Zamawiający publiczny może bowiem należeć do katalogu zamawiających sektorowych, jeśli realizuje działalność sektorową w rozumieniu art. 5 ust. 4 PrZamPubl. Formalnie zatem, wobec braku ustawowego wyłączenia, jeśli instytucja kultury prowadzi działalność sektorową, to w tym zakresie może być zamawiającym sektorowym. Jednak ustawowy zakres zadań instytucji kultury praktycznie eliminuje taką możliwość.

Ważne

Instytucje kultury stosują, co do zasady, przepisy PrZamPubl jako zamawiający publiczni i udzielają zamówień klasycznych. Wszelkie wyjątki od tej zasady muszą wynikać z ustawy.

---

2. Charakter i zakres wyłączeń obowiązku stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych

Jeśli pominąć przepisy właściwe dla zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, to można stwierdzić, że podstawy wyłączenia obowiązku stosowania przepisów PrZamPubl zawarte zostały w art. 9–11 PrZamPubl. Dla usystematyzowania tych przesłanek dzieli się je zazwyczaj na trzy kategorie: przesłanki związane ze współpracą międzynarodową (art. 9 PrZamPubl), podmiotowe (art. 10 PrZamPubl) i przedmiotowe (art. 11 PrZamPubl). Podział ten nie jest jednak ani wyczerpujący, ani rozłączny. Wynika to zarówno z tego, że istotna część przesłanek ma charakter mieszany, jak też z tego, iż zwolnienia z obowiązku stosowania przepisów PrZamPubl zawierane są w innych ustawach.

Ważne

Podkreślenia wymaga, że wyłączenia stosowania przepisów PrZamPubl nie mają charakteru fakultatywnego.

Inaczej mówiąc, z art. 9–11 PrZamPubl nie wynika prawo zamawiającego do odstąpienia od realizowania obowiązków ustawowych, przesądzone tu bowiem jednoznacznie, że w określonych okolicznościach PrZamPubl nie ma zastosowania. Ustalenie zatem, czy w konkretnej sytuacji obowiązek stosowania przepisów PrZamPubl przez instytucje kultury został wyłączony, wymaga analizy katalogu przesłanek z art. 9–11 PrZamPubl –

z uwzględnieniem rodzaju i charakteru zamówienia, jego wartości, a także warunków i okoliczności, w jakich jest udzielane.

Postanowienie KIO z 28.2.2025 r., KIO 593/25, Legalis

Przepisy PrZamPubl nie przewidują sankcji dla zamawiającego, który do udzielenia zamówienia stosuje przepisy PrZamPubl mimo braku takiego obowiązku. Fakt dobrowolnego stosowania przepisów PrZamPubl do udzielenia zamówienia, do którego przepisów PrZamPubl nie stosuje się, nie tworzy jednak legitymacji dla wykonawców do korzystania ze środków ochrony prawnej określonych w dziale IX powołanej ustawy.

Z art. 9 PrZamPubl wynika, że **przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień:**

- 1) których zamawiający jest obowiązany udzielić lub które ma obowiązek przeprowadzić na podstawie innej, niż określona ustawą, procedury:
  - a) organizacji międzynarodowej,
  - b) wynikającej z porozumienia tworzącego zobowiązanie prawnomiędzynarodowe, jak umowa międzynarodowa zawarta między RP a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami UE, w celu pozyskania dostaw, usług lub robót budowlanych na potrzeby zrealizowania lub prowadzenia wspólnego przedsięwzięcia;
- 2) w całości finansowanych przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli zamawiający stosuje do tych zamówień lub konkursów inną, niż określona ustawą, procedurę organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej;
- 3) finansowanych w ponad 50% przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli uzgodniono z nimi zastosowanie do tych zamówień lub konkursów innej, niż określona ustawą, procedury organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej.

Wyłączenia te nie są adresowane do konkretnych zamawiających ani rodzajów zamawiających. Nie odnoszą się też do zamówień oznaczonych przedmiotowo. Stąd też nie jest formalnie wykluczona możliwość ich stosowania przez instytucje kultury. Musiałoby to być jednak związane z międzynarodową aktywnością instytucji, w szczególności z zaangażowaniem instytucji do realizowania zobowiązań podjętych przez RP na arenie międzynarodowej.

W art. 10 PrZamPubl zamieszczono tzw. **wyłączenia podmiotowe obowiązku stosowania przepisów PrZamPubl.** Cechą wspólną zawartych tu przesłanek jest wskazanie na określony podmiot lub kategorię podmiotów jako warunek lub jeden z warunków wyłączających obowiązek ustawowy. Zgodnie więc z art. 10 ust. 1 PrZamPubl **przepisów PrZamPubl nie stosuje się do zamówień lub konkursów udzielanych przez:**

- 1) NBP związanych z:
  - a) wykonywaniem zadań dotyczących realizacji polityki pieniężnej, a w szczególności zamówień na usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem i transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych,
  - b) obrotem papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa,
  - c) obsługą zarządzania długiem krajowym i zadłużeniem zagranicznym,

- d) emisją znaków pieniężnych i gospodarką tymi znakami,
  - e) gromadzeniem rezerw dewizowych i zarządzaniem tymi rezerwami,
  - f) gromadzeniem złota i metali szlachetnych,
  - g) prowadzeniem rachunków bankowych i przeprowadzaniem bankowych rozliczeń pieniężnych;
- 2) BGK:
- a) związanych z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK oraz realizacją programów rządowych, w części dotyczącej:
    - prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym,
    - pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej, finansowania działalności obsługiwanych funduszy i programów oraz refinansowania akcji kredytowej,
  - b) związanych z operacjami na rynku międzybankowym dotyczących zarządzania długiem Skarbu Państwa oraz płynnością budżetu państwa,
  - c) związanych z wykonywaniem działalności bankowej przez BGK, w części dotyczącej:
    - otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym,
    - pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej,
  - d) o wartości mniejszej niż progi unijne;
- 3) zamawiających publicznych oraz zamawiających subsydiowanych, w celu prowadzenia działalności w zakresie:
- a) udostępniania publicznej sieci telekomunikacyjnej lub
  - b) obsługi publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub
  - c) świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;
- 4) zamawiających sektorowych wykonujących działalność sektorową w zakresie usług pocztowych, w celu świadczenia usług:
- a) o wartości dodanej związanych z systemami teleinformatycznymi w rozumieniu ŚwiadUsłElektU, wyłącznie za pomocą takich systemów, w tym bezpiecznego przesyłania kodowanych dokumentów za pomocą systemów teleinformatycznych, usług zarządzania adresami i przesyłania poleconej poczty elektronicznej,
  - b) finansowych, objętych kodami CPV od 66100000-1 do 66720000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, w szczególności przekazów pocztowych i pocztowych przelewów na konto,
  - c) filatelistycznych lub logistycznych.

Ze względu na podmiotowy właśnie wyłączenia art. 10 ust. 1 PrZamPubl nie mają zastosowania do instytucji kultury. Wprowadzie przesłanka z pkt 3 powyższego wypunktowania nie ma formalnych ograniczeń podmiotowych, jednak działalność związana z sieciami telekomunikacyjnymi nie mieści się – co do zasady – w katalogu zadań instytucji kultury.

W art. 10 ust. 2 PrZamPubl określono przypadki, w których warunek przesadzający o wyłączeniu obowiązku stosowania PrZamPubl obejmuje podmiot świadczący zamówienie. Cecha podmiotowa związana jest tu więc z wykonawcą. Oznacza to, że **formalnie przesłanki te mogłyby znaleźć zastosowanie do instytucji kultury, jeśli udzielałaby ona zamówień podmiotom wskazanym w tym przepisie** (z wyjątkiem przesłanki z pkt 3 powyższego wypunktowania, gdzie wyłączenie determinowane jest podmiotowo zarówno w odniesieniu do wykonawcy, jak i do zamawiającego). **Przepisów PrZamPubl nie stosuje się zatem do zamówień:**

- 1) na usługi NBP;
- 2) na usługi BGK, w zakresie bankowej obsługi jednostek sektora finansów publicznych oraz państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, z wyłączeniem JST;
- 3) udzielanych instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:
  - a) ponad 80% działalności instytucji gospodarki budżetowej dotyczy wykonywania zadań publicznych na rzecz tego organu władzy publicznej,
  - b) organ władzy publicznej sprawuje nad instytucją gospodarki budżetowej kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, polegającą na wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami instytucji,
  - c) przedmiot zamówienia należy do zakresu działalności podstawowej instytucji gospodarki budżetowej określonego zgodnie z art. 26 ust. 2 pkt 2 FinPubU;
- 4) na usługi udzielane przez zamawiającego publicznego i zamawiającego sektorowego zamawiającemu publicznemu, któremu wyłączne prawo do świadczenia tych usług przyznano na podstawie ustawy lub innego aktu normatywnego podlegającego publikacji.

Wyłączające obowiązek stosowania PrZamPubl przesłanki o charakterze przedmiotowym dla porządku można podzielić na dwie grupy. Pierwsza odnosi się do **zamówień niezależnie od ich wartości** (art. 11 ust. 1–4 PrZamPubl), druga natomiast dotyczy **zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne** (art. 11 ust. 5 PrZamPubl). Zgodnie zatem z art. 11 ust. 1 PrZamPubl przepisów **PrZamPubl nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem:**

- 1) są usługi arbitrażowe lub pojednawcze;
- 2) są usługi prawne:
  - a) zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu PrawZagrRPU, w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego UE, państw trzecich lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,
  - b) doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu PrawZagrRPU, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w lit. a, lub gdy zachodzi wysokie praw-

- dopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,
- c) notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,
  - d) do świadczenia których wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego UE, lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,
  - e) związane z wykonywaniem władzy publicznej;
- 3) są usługi badawcze lub rozwojowe, chyba że są one objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:
- a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,
  - b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;
- 4) jest nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych – udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych;
- 5) jest zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych;
- 6) jest nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości;
- 7) są usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ObrInstrFinU, oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności;
- 8) są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ObrInstrFinU, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez JST w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej;
- 9) są usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów;
- 10) są dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonej redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu przepisów o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.

Na podstawie art. 11 ust. 2 PrZamPubl **przepisów tej ustawy nie stosuje się natomiast do umów:**

- 1) z zakresu prawa pracy;
- 2) koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu UmowaKoncU, chyba że ustawa stanowi inaczej;

- 3) na podstawie których uczelnia powierza spółce celowej zarządzanie prawami do wyników działalności naukowej lub do *know-how* w zakresie komercjalizacji bezpośredniej lub zarządzanie infrastrukturą badawczą (art. 149 ust. 2 PrSzkolWyzN).

Ważne

Bez wątpienia zatem, w przypadku instytucji kultury powszechne zastosowanie ma wyłączenie obowiązku stosowania PrZamPubl w odniesieniu do umów z zakresu prawa pracy. Wyłączenie dotyczące umowy koncesji na roboty budowlane lub koncesji na usługi zależy oczywiście od zastosowania przez instytucję przepisów UmowaKoncU.

Zgodnie z art. 11 ust. 4 PrZamPubl **przepisów tej ustawy nie stosuje się do zamówień dotyczących wytwarzania blankietów dokumentów publicznych**, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 16, 17, 19 i pkt 32 lit. a–e, g, h oraz m DokumentyPublU, oraz ich personalizacji lub indywidualizacji. Charakter zamówień, o których mowa w art. 11 ust. 4 PrZamPubl, przesądza, że wyłączenia te nie mają zastosowania w odniesieniu do instytucji kultury.

Odrębną kategorię stanowią **wyłączenia obowiązku stosowania PrZamPubl do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne**. Przesłanki takie zostały określone w art. 11 ust. 5 PrZamPubl i w części mają zastosowanie do zamówień udzielanych przez instytucje kultury. **Nie stosuje się więc PrZamPubl do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne:**

- 1) których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej służącej osiągnięciu rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju;
- 2) **których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej** związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, a także z zakresu działalności archiwalnej związanej z gromadzeniem materiałów archiwalnych, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;
- 3) udzielanych przez inne niż dostawcy audiowizualnych lub radiowych usług medialnych podmioty, których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, jeżeli zamówienia te są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych;
- 4) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej związanej z gromadzeniem w bibliotekach szkolnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w OświatU, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;
- 5) których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w gminnym programie rewitalizacji oraz wykonywane na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o których mowa odpowiednio w rozdziałach 4 i 5 RewitalizacjaU, jeżeli zamówienia te udzielane są:

- a) przez gminę lub gminne jednostki organizacyjne organizacjom pozarządowym lub spółdzielniom socjalnym, a przedmiot zamówienia należy do działalności statutowej wykonawcy lub
- b) w celu aktywizacji osób mających miejsce zamieszkania na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w rozdziale 5 RewitalizacjaU;
- 6) których przedmiotem są usługi z zakresu leśnictwa, objęte kodami CPV 77200000-2, 77210000-5, 77211000-2, 77211100-3, 77211200-4, 77211300-5, 77211400-6, 77211500-7, 77211600-8, 77220000-8, 77230000-1, 77231000-8, 77231200-0, 77231600-4 oraz 77231700-5 określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień;
- 7) udzielanych w ramach realizacji współpracy rozwojowej przez jednostki wojskowe, określone na podstawie art. 5 SiłyZbrZagrU;
- 8) udzielanych przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, związanych z zatrudnianiem osób pozbawionych wolności, jeżeli zasadnicza część działalności przywieziennego zakładu pracy dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane, realizowanych samodzielnie lub przy udziale podwykonawców, pod warunkiem że co najmniej część zamówienia jest realizowana przez osoby pozbawione wolności;
- 9) udzielanych przez zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, o którym mowa w StrefyEkonU, będącego podmiotem, o którym mowa w art. 4 pkt 3 PrZamPubl;
- 10) związanych z procesem wypłat środków gwarantowanych, o których mowa w art. 2 pkt 65 BankFGwU, w szczególności usług świadczonych przez podmiot, z którym zostanie zawarta umowa o dokonanie wypłat środków gwarantowanych;
- 11) związanych z przymusową restrukturyzacją albo umorzeniem lub konwersją instrumentów kapitałowych lub zobowiązań kwalifikowalnych, o których mowa w art. 101 ust. 7 BankFGwU, lub związanych z podejmowaniem działań i wykonywaniem uprawnień na podstawie rozporządzenia 2021/23, których przedmiotem jest:
  - a) przeprowadzenie oszacowania, o którym mowa w art. 137 ust. 1 oraz art. 241 ust. 1 BankFGwU,
  - b) przeprowadzenie wyceny, o której mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia 2021/23,
  - c) świadczenie usług doradztwa, w tym doradztwa strategicznego, ekonomiczno-finansowego, podatkowego, prawnego i informatycznego;
- 12) związanych z zastosowaniem rządowych instrumentów stabilizacji finansowej, o których mowa w RekapInstFinU, w szczególności zamówień, których przedmiotem jest:
  - a) dokonanie aktualizacji oszacowania, o którym mowa w art. 19f ust. 8 RekapInstFinU,
  - b) świadczenie usług doradztwa, w tym doradztwa strategicznego, ekonomiczno-finansowego, podatkowego, prawnego i informatycznego,

- c) powierzenie podmiotowi trzeciemu zarządzania prawami, o których mowa w art. 19b ust. 1 RekapInstFinU;
- 13) na usługi BGK, w zakresie zlecenia przez:
  - a) ministra właściwego ds. finansów publicznych spraw i czynności związanych z udzieleniem wsparcia, o którym mowa w art. 3 ust. 1 WspInFinSPU, lub udzieleniem gwarancji spłaty kredytu refinansowego, o której mowa w art. 4 ust. 1 WspInFinSPU, w tym związanych z zabezpieczeniem lub obsługą udzielonego wsparcia lub udzielonej gwarancji,
  - b) NBP spraw i czynności związanych z udzieleniem kredytów, o których mowa w art. 42 i 43 NBPU, w tym związanych z zabezpieczeniem lub obsługą tych kredytów.

Analiza przesłanek wyłączenia obowiązku stosowania przepisów PrZamPubl dla zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne prowadzi więc do wniosku, że **większość z nich w odniesieniu do instytucji kultury nie ma zastosowania**. Dotyczy to zarówno tych przesłanek, które zawierają odniesienia do wskazanych zamawiających (np. pkt 7 – do jednostek wojskowych, pkt 8 – do Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego), jak i tych, które nie korelują z zadaniami realizowanymi przez instytucje kultury (np. pkt 10 – zamówienia związane z procesem wypłat środków gwarantowanych). **Inny charakter ma przesłanka z pkt 2 dotycząca dostaw lub usług z zakresu działalności kulturalnej**. Ma ona z kolei na tyle istotne znaczenie dla funkcjonowania instytucji kultury, że zostanie omówiona szerzej w dalszej części publikacji.

Ostatnią wreszcie grupę przesłanek wyłączających obowiązek stosowania PrZamPubl zawiera art. 12 PrZamPubl, z którego wynika, że **przepisów PrZamPubl nie stosuje się do:**

- 1) zamówień lub konkursów:
  - a) którym nadano klauzulę zgodnie z przepisami OchrInfU lub którym muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa lub
  - b) jeżeli wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa – w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów bezpieczeństwa państwa nie może zostać zagwarantowana w inny sposób, w szczególności z zastosowaniem przepisów działu VI;
- 2) zamówień dotyczących produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 346 TFUE, jeżeli wymaga tego podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, a udzielenie zamówienia bez zastosowania PrZamPubl nie wpłynie negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych w zakresie, w jakim ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa nie może zostać zagwarantowana w inny sposób, w szczególności z zastosowaniem przepisów działu VI.

Oznacza to, że **instytucje kultury będą stosować te wyłączenia, jeśli z udzielanymi przez nie zamówieniami będą związane tajemnice ustawowo chronione lub będzie tego wymagał podstawowy interes bezpieczeństwa państwa**.

3. Zasady udzielania zamówień publicznych

3.1. Istota zasad udzielania zamówień publicznych

Zasady udzielania zamówień publicznych tworzą grupę generalnych uregulowań dotyczących każdego przypadku udzielenia zamówienia, niezależnie od tego, czy dokonywane jest na podstawie ustawowych przepisów ogólnych, czy też ze względu na przedmiot postępowania lub charakter zamawiającego ustawodawca przewidział specjalne rozwiązania prawne.

Ważne

Podczas analizowania praktycznych znaczeń sformułowanych w art. 16–20 PrZamPubl zasad udzielania zamówień należy zwrócić uwagę, że obowiązki i zakazy dotyczące ich realizacji zostały w większości przypadków uszczegółowione w kolejnych przepisach PrZamPubl. Zasady te powinny stanowić odniesienie w przypadkach wątpliwości interpretacyjnych przepisów dotyczących zamówień publicznych.

Inaczej mówiąc, wszelkie wątpliwości interpretacyjne należy tak rozstrzygać, aby żadna z zasad nie została naruszona.

Do katalogu zasad udzielania zamówień publicznych zaliczono:

- 1) zasadę uczciwej konkurencji;
- 2) zasadę równego traktowania wykonawców;
- 3) zasadę przejrzystości;
- 4) zasadę proporcjonalności;
- 5) zasadę efektywności zamówień;
- 6) zasadę udzielania zamówienia wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami PrZamPubl;
- 7) zasadę bezstronności i obiektywizmu;
- 8) zasadę jawności postępowania;
- 9) zasadę pisemności;
- 10) zasadę języka polskiego.

Ważne

Rangę zasady nadano również regulacjom dotyczącym dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych wykonawcom z państw trzecich niezwiązanych z UE żadną umową międzynarodową gwarantującą na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych.

Zasady udzielania zamówień publicznych zostały określone bezpośrednio w przepisach PrZamPubl i wskazują zachowania zamawiającego, które są aprobowane przez ustawodawcę. Ma to związek z koniecznością uwzględniania przez zamawiających realizacji nie tylko ich własnych celów jednostkowych, ale i celów systemu. **Zasady odnoszą się jednak do prowadzonego postępowania, tym samym ich adresatem jest zamawiający.** To zamawiający jest gospodarzem postępowania i gwarantem zachowania tych zasad.

3.2. Zasada uczciwej konkurencji

Zgodnie z art. 16 pkt 1 PrZamPubl zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Sformułowane w ten sposób dwie zasady – **zasadę uczciwej konkurencji oraz zasadę równego traktowania wykonawców** – uznaje się za fundamentalne zasady udzielania zamówień.

Zapewnienie zachowania zasady uczciwej konkurencji przez zamawiającego oznacza stworzenie warunków umożliwiających wykonawcom konkurowanie w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na uczciwych zasadach.

Ważne

Zamawiający ustala warunki zamówienia, w wyniku czego wpływa na sposób i zakres konkurowania wykonawców i wyznacza granice ich swobodnego działania.

W PrZamPubl nie określono, jak należy rozumieć „uczciwą” lub „nieuczciwą” konkurencję. Dla realizacji zasady zachowania uczciwej konkurencji przewidziano jednak szereg zakazów i nakazów skierowanych do zamawiającego. Uwzględniono w szczególności **obowiązek eliminowania przez zamawiającego sytuacji godzących bezpośrednio w uczciwą konkurencję**. Dotyczy to zarówno działań wykonawców (np. zawarcie z innym wykonawcą porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji – przesłanka wykluczenia z postępowania z art. 108 ust. 1 pkt 5 PrZamPubl), jak i zamawiającego (np. zapobieganie konfliktowi interesów – art. 56 ust. 1 i art. 109 ust. 1 pkt 6 PrZamPubl).

Wprawdzie rozumienie zapewnienia uczciwej konkurencji w przepisach PrZamPubl jest bliskie zasadom zwalczania nieuczciwej konkurencji uregulowanym w ZNKU, jednak stanowi kategorię szerszą. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ZNKU czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Czyn nieuczciwej konkurencji może zatem popełnić, co do zasady, wykonawca. Konsekwencją popełnienia takiego czynu w związku z udziałem w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jest odrzucenie oferty. Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 7 PrZamPubl odrzuceniu podlega oferta, która została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ZNKU.

Ważne

Obowiązek zachowania uczciwej konkurencji został nałożony na zamawiającego, i to zamawiający może go naruszyć. Może to nastąpić zarówno poprzez działanie (np. ustalenie warunków zamówienia naruszających uczciwą konkurencję), jak i zaniechanie (brak reakcji na nieuczciwe zachowanie wykonawcy).

Rolą zamawiającego jest ustanowienie takich reguł postępowania, aby możliwe było osiągnięcie celu postępowania o udzielenie zamówienia bez jednoczesnego popełnienia czynów nieuczciwej konkurencji. Konieczność zachowania tej zasady **nie zobowiązuje jednak zamawiającego do dopuszczenia do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wszystkich zainteresowanych wykonawców**.

Poniżej prezentujemy przykład naruszenia zasady uczciwej konkurencji w instytucji kultury.

Przykład

Wojewódzka instytucja kultury organizuje cykliczny festiwal sztuk audiowizualnych. Udział w wydarzeniu mogą brać zarówno artyści indywidualni, jak i prywatne fundacje oraz domy kultury. Dyrektor programowy odpowiedzialny za wybór wykonawców i partnerów festiwalu jednocześnie prowadzi prywatną fundację, która również świadczy usługi artystyczne i edukacyjne na rynku lokalnym. W procesie przygotowywania festiwalu dyrektor programowy:

- 1) przekazuje wewnętrzne informacje dotyczące budżetu festiwalu oraz preferowanego profilu wykonawców swojej prywatnej fundacji;
- 2) przygotowuje specyfikację zamówienia publicznego pod kątem możliwości technicznych i oferowanych usług własnej fundacji (w tym np. wymaga takiej konfiguracji sprzętu, którym dysponuje tylko ona);
- 3) jako kryterium oceny ofert ustala „jakość koncepcji artystycznej” i w konsekwencji eliminuje konkurencyjne podmioty na etapie oceny ofert, argumentując to niedostosowaniem koncepcji artystycznej.

W efekcie kilka lokalnych organizacji pozarządowych nie ma realnej możliwości złożenia konkurencyjnej oferty, a fundacja dyrektora otrzymuje kontrakt o wartości 250 000 zł na realizację warsztatów oraz przygotowanie instalacji multimedialnej.

3.3. Zasada równego traktowania wykonawców

Zasada uczciwej konkurencji została powiązana z zasadą równego traktowania wykonawców. Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający równe traktowanie wykonawców polega na stosowaniu jednej miary do wszystkich wykonawców w postępowaniu. Celem tej zasady jest zagwarantowanie wykonawcom takich samych szans na otrzymanie zamówienia bez stosowania jakichkolwiek przywilejów i przesłanek dyskryminujących wykonawców.

Zasada równego traktowania wykonawców powinna być respektowana przez zamawiającego na każdym etapie przygotowania i przeprowadzenia postępowania, w szczególności w toku ustalania warunków udziału w postępowaniu, formułowania opisu przedmiotu zamówienia, kryteriów selekcji, kryteriów oceny ofert czy w trakcie oceny ofert. W praktyce oznacza to przede wszystkim konieczność eliminacji z warunków zamówienia wszelkich sformułowań, które mogłyby wskazywać na konkretnego wykonawcę, dostawę, usługę lub robotę budowlaną, ale też takich, które prowadziłyby do wyeliminowania określonych wykonawców, dostaw, usług lub robót budowlanych.

Poniżej przedstawiamy przykład naruszenia zasady równości wykonawców w instytucji kultury.

Przykład

Miejski Dom Kultury organizuje postępowanie, którego przedmiotem jest obsługa techniczna dużego koncertu plenerowego: nagłośnienie, oświetlenie i obsługa sceny. W przetargu udział biorą 3 profesjonalne firmy techniczne. Przed złożeniem oferty jedna z firm zwraca się z pytaniami nieformalnie do kierownika technicznego MDK, z którym wcześniej współpracowała. Kierownik:

- 1) udziela jej szczegółowych wskazówek dotyczących wymaganego układu oświetleniowego;

- 2) informuje o preferencjach artysty co do klasy mikrofonów, które nie zostały zawarte w pierwotnym ogłoszeniu;
- 3) podpowiada, jak najlepiej skalkulować koszty, aby oferta była wyżej punktowana.

Informacje te nie są przekazywane pozostałym dwóm firmom, które składają oferty na podstawie mniej precyzyjnych wytycznych.

3.4. Zasada przejrzystości

Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób przejrzysty, tj. **łatwy do zrozumienia, łatwy do rozszyfrowania**². Nie wystarczy więc zapewnienie jawności działań zamawiającego. Powinny być one również na tyle zrozumiałe i przejrzyste, żeby wykonawcy mogli na równych zasadach uczestniczyć w postępowaniu, ale też aby była realna możliwość ich społecznego odbioru i oceny. Dotyczy to szerokiego kręgu odbiorców, a więc nie tylko wykonawców. Zasada przejrzystości nakłada więc na zamawiających **obowiązek formułowania jasnych i zrozumiałych reguł** obowiązujących w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, **zapewniając jednocześnie środki kontroli** umożliwiające wykonawcom oraz innym zainteresowanym podmiotom dokonywanie weryfikacji prawidłowości poczynań zamawiającego³.

Poniżej prezentujemy przykład naruszenia zasady przejrzystości w instytucji kultury.

Przykład

Teatr Miejski organizuje postępowanie, którego przedmiotem jest wykonanie kostiumów do spektaklu. Uzasadnienie wyboru najkorzystniejszej oferty brzmi: „Oferta została wybrana ze względu na najwyższą jakość i najlepiej spełniała nasze oczekiwania”.

Nie wyjaśniono:

- 1) jak oceniano jakość;
- 2) jakie były wyniki punktowe;
- 3) dlaczego odrzucono pozostałe oferty.

Proces jest więc formalnie jawny, ale nieprzejrzysty – nie da się zrozumieć logiki podjętej decyzji.

3.5. Zasada proporcjonalności

Zasada proporcjonalności, ujęta w art. 16 pkt 3 PrZamPubl, stanowi jeden z fundamentów współczesnego systemu zamówień publicznych. Jej praktyczne zastosowanie przejawia się w konieczności zachowania odpowiedniej miary między środkami stosowanymi przez zamawiającego a celem, jakiemu mają one służyć. Z normy tej wynika bezpośrednio nałożony na zamawiającego **obowiązek formułowania wymagań w sposób adekwatny do okoliczności danego przypadku**. Wymagania te muszą znajdować uzasadnienie w wartości zamówienia, jego specyfice, faktycznym zakresie, stopniu złożoności.

---

² Szerzej o zasadzie przejrzystości por. np. *M. Winiarz*, Osoba wykonująca czynność w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego a komisja przetargowa. Spojrzenie praktyczne na przejrzystość postępowania, *Finanse Komunalne* 2018, Nr 4, s. 56 i n.

³ *G. Klich*, Zasada przejrzystości postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* 2017, Nr 497, s. 84.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl